

A

DEBRECZENI ZENEDE

ALAPSZABÁLYAI.

DEBRECZEN.

NYOMATOTT A VÁROS KÖNYV NYOMDÁJÁBAN

1862.

KNY-19-00713

A debreczeni „Zenede“ (Conservatorium) alapszabályai.

A z e g y l e t c z é l j a.

1. §. Az egyesület célja: az éneklésnek és zenészetnek, különös tekintettel a nemzeti zenére, helyes ismeretét elméletileg s gyakorlatilag rendszeres tanítás és nyilvános zenészeti előadások által, a lehető legolcsóbban terjesztetni s magasabb fokra emelni és ez által a zenészet iránti érzelmet s finomabb ízlést előmozdítani.

2. §. Az egyesület fölvesz intézetébe bármely vallásfelekezeti fi- és leány növendékeket, kik a zenészetre hajlammal bírnak.

I. Szakasz.

Az intézet alapításáról és fentartásáról.

3. §. A zenede, alapítványokból, rendes tagok évi díjaiból és ajándékozásokból, továbbá az alapítványok kamataiból, tandíjjak és hangversenyek jövedelmeiből alakíttatik és tartatik fenn.

4. §. Alapítóknak tekintetnek, kik az alaptőkéhez legalább 100 osztr. ért. forinttal kész pénzben, vagy biztosított 6% kamatozó kötelezvényben járulnak. — Ilyen alapítók lehetnek, nem

csak egyesek, családok, hanem egyházak, iskolák, városok, vagy bármely törvényes testületek is, melyek alapítványukról az egylettől nyomtatott okmányt nyernek s mint alapítóknak egyleti jogaik teljes érvényben mindenkorra fennmaradnak.

5. §. Rendes tag az, ki kötelezi magát, hogy az intézet pénztárába 6 éven át, évenként 6 oszt. ért. frtot fizet.

6. §. Ajándékozonak tekintetik, ki az alapító, vagy rendes tag jogának igénybe vétele nélkül, az intézet gyarapításához akár készpénzzel, akár valamely tárggyal járul.

II. Szakasz.

Az alapító és rendes tagok jogai és kötelezettségeiről.

7. §. Mind az alapítók, mind a rendes tagok a közgyűlésekben, hely és szavazati jogot nyernek, s a közgyűlési ügyek intézésében, az egyesek ugyan személyesen, a testületek pedig megbízottjaik által folynak be és a zenedébe tanítás végett a 30-dik §. szerint meghatározott kedvezmények mellett, ajánlhatnak növendékeket.

8. §. A kötelezvényen alapított tőkétől, a kamat mindenkor utólag félévenként, — a rendes tag díjja pedig minden tanév kezdetén előre fizetendő.

9. §. Ha a rendes tag időközben meghal: joga és kötelezettsége megszűnik, ha csak örökösei azokat, határozott kívánságuk szerint, folytatni nem akarják; ellenben az alapítók jogai és kötelezettségei örököseikre is átszállanak.

III. Szakasz.

Az ügyek vezetéséről.

10. §. Az egylet ügyei, a közgyűlés és az általa választott igazgató és kormányzó-választmány által intéztetnek.

11. §. A közgyűlést vezeti az elnök s akadályoztatása esetében az igazgató; tagja minden alapító és rendes tag, ki már az azon évi járandóságot befizette. — Minden tag csak egy szava-

zattal bir. — A közgyűlés rendszeren egyszer évenként a tanév kezdetén hivatik össze, a midőn az elnök, a kormányzó választmány nevében az egylet előmeneteléről, pénztári állapotáról, lényeges változásokról és vagyoni állásáról értesítést ad.

12. §. A közgyűlés választja 3 évre az elnököt, igazgatót, pénztárnokot, ügyvédet, jegyzőt s kormányzó-választmányt, titkos szavazattal. Továbbá a kebeléből kiküldendő választmány által felülvizsgáltatja a pénztárnok évi számadásait, megvizsgálja a kormányzó-választmány eljárását — s ezek felett döntőleg határoz, — egyszersmind elintézi mindazon ügyeket, melyeket a kormányzó-választmány fontosságuknál fogva a közgyűlés elé terjeszt.

13. §. A közgyűlésre minden egyleti tag, mégpedig a helybeliek, nyomtatott meghívójegygyel, a vidékiek pedig hirlap útján meghivandók, — a jelenlévők döntőleg határoznak, — azonban az alapszabályoknak módosítására az összes tagok $\frac{1}{3}$ -madrésze-nek jelenléte kívántatik, ha pedig össze nem jönne $\frac{1}{3}$ -adrész, egy másik, legközelebbi közgyűlésben résztvevők többsége ez ügyben is érvényesen határozand. — A netalán módosítandó alapszabályok, mint az eredetiek, felsőbb jóváhagyás alá terjesztendők.

14. §. A kormányzó-választmány, mely az egyletnek a közgyűlésre különösen fen nem tartott minden vagyoni és szellemi ügyét intézi, áll: az elnök, igazgató s 24 választmányi tagból, kik mindnyájan szavazattal birnak.

15. §. Hivatalból részt vesznek a választmányi ülésekben a pénztárnok, ügyvéd és jegyző is, kiknek azonban szavazati joguk csak azon esetben van, ha egyszersmind választmányi tagok is.

16. §. Érvényes határozat hozatalra az elnökkel együtt 5 tagnak jelenléte szükségeltetik.

17. §. A kormányzó-választmánynak különösen teendői a következők:

a) Megválasztja a tanárokat s a többi szükséges személyzetet és azok fizetését, tekintettel a jövedelemre, egység szerint meghatározza.

b) A tanításmód, gyakorlatok és próbákra, ugy a növendékek szorgalmára és előmenetelére felvigyáz.

c) Gondoskodik az intézet számára alkalmas helyiségről, beszerzi a szükséges hangszereket, műveket, könyveket s butorzatot.

d) Felügyel a belrend szigorú fentartására.

e) Gondoskodik a tőkéknek biztos jövedelmeztetéséről úgy a kamatoknak, részvény- és tandíjjaknak pontos befolyásáról.

f) A havi számadásoknak az igazgatóvali megvizsgálására, kebeléből egy tagot nevez ki.

18. §. A választmány 3 évre választatik, azonban az első év végével $\frac{1}{3}$ -da, a második év végével második harmada, sorshuzás utján, — végre minden következő év végén a legrégebb 8 tag kilép, kik helyett a közgyűlés új tagokat választ; a kilépettek ugyanannal megválaszthatók.

19. §. Az elnök képviseli az egyletet harmadik személyek és hatóságok irányában is, összehívja a közgyűlést és választmányt, vezeti az üléseket s általában felügyel az egylet minden dolgaira.

20. Az igazgató, ki az elnök akadályoztatása esetében, annak helyét is pótolja, a választmánynak számot ad az ügyek meneteléről s végrehajtja határozatait; az illető tanár közbejöttével fölveszi a növendékeket; — a kinevezett választmányi tag közreműködése mellett megvizsgálja a pénztárnok havi számadását, a pénztárra utalványozza a választmány által meghatározott bevételt, és kiadásokat, őrzi az egylet pecsétjét és értékes okiratait.

21. §. A jegyző vezeti a köz- és választmányi ülések jegyzőkönyveit, gondoskodik azok czikkeinek kiadásáról, teljesíti a levelezést és őrzi a levéltárt,

22. §. A pénztárnok kezeli az egylet pénzeit s azokról rendszeres naplót és főkönyvet vezet s okmányokkal felszerelt számadását minden hó végével az igazgatónak, minden év végén pedig a közgyűlés által kinevezendő bizottságnak megvizsgálás végett általadja s magát a lefolyt évre felmenteti. Az aláírásokból, tandíjjakból és egyébként befolyó pénzeket az igazgató utalványára mellett beveszi, — a kiutalványozottakat nyugta s illetőleg kötelezvény mellett kiadja.

23. Az ügyvéd az egyletnek törvényszék előtt előforduló ügyeit védi s előmozdítja.

IV. Szakasz.

A növendékekről.

24. §. A zenedébe 8 évet betöltött egészséges és alkalmas gyermekek vétethetnek be.

25. §. A felvétel az iskolai év elején történik.

26. §. A szegény sorsu növendéknek is az intézetbe felvételre valamely alapító, vagy rendes tag által ajánlathatnia kell; — azon nem remélt esetben azonban, ha kitünő tehetségű szegény gyermek ajánlót nem talál, a kormányzó-választmány által ingyen tanításra is felvétethetik.

27. §. Minden felvett növendék kivétel nélkül minden iskolai év kezdetén 1. a. é. frtot fizet beírási díj fejében s róla az igazgató aláírásával felvételi levelet nyer.

28. §. A tanfolyam, a hangszervezés, zeneköltészet és general bassus tudományát is ide értve, rendszerint 6 éves, mely azonban a növendék tehetségéhez s előhaladásához képest kevesebb, vagy több időre is terjedhet. — Az intézet gondoskodik, hogy az éneklésen kívül a hajlammal bírók minél többféle hangszer játszásában is kellő oktatást nyerjenek.

29. §. Az évi tandíjjak ez idő szerint következőkép állapítottak meg:

a) Az ének tanszaki osztályban 10 o. é. forint.

b) A hangszer tanszaki osztályba 24 o. é. forint. Azonban:

30. §. Az alapítók és rendes tagok következő kedvezményekben részesülnek:

a) Minden 100 forintos alapítvány, vagy 6 forintos rendes tag díjja után, egy, mégpedig akár saját, akár idegen növendék, tandíj fizetés nélkül küldhető az énektanszak valamelyik osztályába.

b) A hangszerek valamelyik tanszak osztályába pótfizetés nélkül az alapító mégpedig 200 forintot tevő alapítvány után küldhet egy növendéket, különben

aa) Ha 100 forinttal alapító a maga ajánlottját az ének helyett a hangszer tanszakba kívánja küldeni, 12 forint pótfizetéssel járul évenként az egyesület pénztárába.

bb) Hat frtot fizető rendes tag fizet pótlékul 14 o. é. forintot.

cc) Tizenkét frtot fizető rendes tag 7 forintot.

dd) Tizennyolcz forintot fizető rendes tag a 200 forinttal alapító jogkedvezményeiben részesül.

V. Szakasz.

B e l s z e r k e z e t.

31. §. A tanítványok felosztatnak:

a) Kik a hangászatban még semmi tanítást nem nyertek.

b) Kik beléptök előtt már némi ismerettel és előhaladással bírnak s így előre bocsátott vizsgálat nyomán a tanfolyam 2. 3. stb. évébe is sorozhatók.

32. §. A gyermekek külön, a leányok is külön s oly órákban taníttatnak, hogy egyéb rendes tanulmányaikban ne gátoltassanak. — A tanórákon pontos megjelenés kívántatik, mivel egymás után háromszori okadatolatlan elmaradás, kizáratást vonhat maga után.

33. §. A tanítás kizárólag magyar nyelven történik.

34. §. Minden iskolai év végén nyilvános vizsgálat tartatik, melyre az illetők, különösen a helybeli iskolák igazgatói meghívatnak. — E vizsgálaton minden zenedei növendék köteles megjelenni.

35. §. A vizsga előtt szorgalom, előmenetel s erkölcsre nézve osztályozás történik, vizsgálat után szünidő áll be, — iskolai év közben, a vasárnapokat és ünnepeket kivéve, szünnap nem leend.

36. §. A tanfolyamot rendesen bevégzett növendék, műtetsége és jóviselétéről az elnök, igazgató s illető tanár által aláírott bizonyítványt kap.

Adathatik az illetők kérelmére a tanfolyam alatt is bizonyítvány, de csak a válaszmány előleges meghallgatása után.

37. §. Minden bizonyítványért az egylet pénztárába 1 oszt. ért. frt. fizetendő.

38. §. Iskolai rendszabályok a beíráskor nyomtatásban külön adatnak által a növendéknek s ki azok ellen vét, vagy erkölestelen s többszöri megintésre sem következett javulása, a zenedéből a kormányzó-válaszmány által kirekesztetik

39. §. Az egyesületi növendékek a zenedei nyilvános elő-

adásokban s hangversenyekben a részökre kijelölt közreműködés alól az igazgató s illető tanár bírálatától függő helyes ok nélkül magokat ki nem vonhatják, más hangversenyekben pedig egyedül az igazgató írásbeli engedélyével léphetnek fel.

40. §. A mennyiben az alapítók jogai és kötelezettségei minden törvényes örökösre is átszállanak, az egylet végleges feloszlásának kérdése elő sem állhat; ha azonban a közgyűlés, vagy ennek meg nem tarthatása esetében a választmány nem remélt részvétlenség s előre nem látható s egyelőre elháríthatlan esetlegések miatt, az egylet működését ideiglenesen megszüntetni kényszerítené, az esetben az egylet összes vagyonát a városi hatóságnak adja át, oly nyilvános kikötéssel, hogy az egyedül ezen célra kamatoztatván, a beveendő kamatok a tőkéhez csatoltassanak s mihelyt a működést gátló akadályok megszűnnek, a zenede ismét életbe léptetessék. — Ugyanazon választmány magát az alapítók közül időről-időre kiegészítvén, az egylet vagyona mikénti kezelése felett ellenőrködni s a működés ismét megkezdését eszközölni kötelezve leendő.

Farkas Ferencz m. k.

a debreczeni Zenedeegylet elnöke.

Vincze Viktor m. k.

egyleti jegyző.